

K 85. NAROZENINÁM PLK. V. V PROF. MUDr. ERVÍNA ČERNÉHO, DrSc.

Jubilant se narodil 11. listopadu 1913 v Podomí na Dražanské vysočině. Studoval gymnázium v Českém Těšíně, maturoval v r. 1933 a zapsal se na studium na Lékařské fakultě v Brně. Před dokončením studia přišla okupace a brzy nato studentské akce proti nacismu. Represe byly tvrdé. Mezi prvními zatčenými byl také Ervín Černý. Několik roků potom strávil v koncentračním táboře Sachsenhausen. Brzy po skončení války dokončil vysokoškolská studia. První zkušenosti s otolaryngologií získával na brněnské ORL klinice. Když roku 1946 vznikla v Hradci Králové lékařská fakulta, vzal s sebou z Brna tehdejší doc. MUDr. Jan Hybášek právě MUDr. E. Černého. Nebyla to náhoda, nýbrž výsledek nadšení a obětavé práce dnešního jubilanta. V roce 1952 se habilitoval na docenta, v letech 1954-1958 vedl hradeckou kliniku. V roce 1958 pplk. doc. MUDr. E. Černý přichází na otolaryngologické oddělení Ústřední vojenské nemocnice v Praze. Stal se mimořádně zručným operátorem pro celou šíři našeho oboru. Zaváděl do praxe nejmodernější operační i diagnostické postupy. Úzce spolupracoval s předními odborníky hraničních oborů. Svoje poznatky a zkušenosti sdělil v množství přednášek a ve 144 publikacích u nás i v zahraničí. Významná byla i jeho pedagogická činnost na lékařských fakultách i ve Vojenské lékařské akademii. Na pražské dětské ORL klinice se v roce 1965 habilitoval na profesora. Organizoval řadu odborných setkání a konferencí, z nichž nejvýznamnější byla konference o vestibulologii s mezinárodní účastí v Praze v r. 1968. Důstojně reprezentoval naši otolaryngologii na řadě mezinárodních sjezdů a konferencí nejen v Evropě, ale i v Japonsku. Oponoval řadu kandidátských, doktorských a výzkumných prací. Řadu let byl členem výboru Československé ORL společnosti, zastával funkce v tělovýchově, ve Svazu protifašistických bojovníků a jinde. Stal se čestným členem České lékařské společnosti J. E. Purkyně, Československé ORL společnosti a dalších i zahraničních renomovaných vědeckých společností.

Zdálo by se, že tak rozsáhlá činnost na poli otolaryngologie stačí pro jeden plodný lidský život. Přesto láskou plk. prof. dr. Černého nebyla jen otolaryngologie. Snad ještě větší touhou po poznání hořel v oboru archeologie. Každou volnou chvíli svého života trávil v archívech, muzeích, ale především v terénu Dražanské vysočiny. Jeho zálibou se stalo objevování desítek zaniklých osad na Vyškovsku, Blanensku i Boskovicku. Z oboru historické geografie pochází i jeho kandidátská disertační práce. Sedmdesát dalších prací s touto tematikou vyšlo v časopisech zabývajících se archeologickými problémy (z toho 5 monografií a další 2 jsou v tisku).

Významná byla i jeho činnost ve prospěch vojenského zdravotnictví. V roce 1951 po zřízení Vojenské lékařské akademie v Hradci Králové byl přijat za vojáka z povolání v hodnosti majora. Několik let vedl hradecskou ORL kliniku. V roce 1958 došlo k reorganizaci Vojenské lékařské akademie a k obnovení jejího převážně civilního charakteru. V té době odchází pplk. doc. Černý na místo náčelníka ORL oddělení Ústřední vojenské nemocnice v Praze.

Usilovnou prací pozvedl úroveň tehdejšího oddělení na úroveň předních ORL klinik. Zasloužil se také o odborný růst ORL oddělení všech tehdejších českých, moravských i slovenských vojenských nemocnic. Ve funkci hlavního odborníka organizoval řadu vzdělávacích a doškolovacích akcí. Každoročně (1960-1978) se konala odborná shromáždění vojenských otolaryngologů za účasti domácích i zahraničních hostů. Vojenskou tematiku řešil v 11 publikacích, z nichž nejrozsáhlejší byly kapitoly z Válečné otolaryngologie. Po více než 19 letech úspěšné práce v Ústřední vojenské nemocnici odešel začátkem roku 1978 do důchodu.

V dalších letech však zůstal v úzkém kontaktu se svým oddělením. Diagnostikoval i operoval, zejména se však soustředil na vědeckou a výzkumnou činnost. Ta vyústila v roce 1989 v doktorskou disertační práci s vestibulologickou tematikou. Spolu s prof. dr. Betkou zpracoval a nakreslil stovky obrázků operačních postupů v Atlasu chirurgie ucha vydaném v roce 1996. Na obzoru se objevuje připravovaná publikace o znázorňovacích metodách v ORL (spolu s dr. Markalousem).

Desítkám ocenění, kterých se plk. v. v. prof. MUDr. Ervínu Černému, DrSc. dostalo, dominuje Cena J. E. Purkyně, která mu byla letos k 85. narozeninám udělena předsednictvím České lékařské společnosti J. E. Purkyně na zámku v Libochovicích dne 11. 6. 1998. Na odborném otolaryngologickém fóru se dostane jubilantovi podrobnějšího ocenění. Pro okruh vojenských otolaryngologů a všech vojenských lékařů zůstane plk. v. v. prof. MUDr. E. Černý, DrSc. zářivým vzorem.

Přejeme mu do dalších let zdraví, sílu a úspěchy v jeho neutuchající aktivitě.

Doc. MUDr. Mojmír Zelený, CSc.